

Kai van der Puij /1969/ is a Finnish designer based in Helsinki. He is specialized in architecture, interior architecture, furniture design and art. He holds a master's degree in architecture from Helsinki University of Technology and a master's degree in interior architecture from University of Art and Design.

Kai van der Puij jest fińskim projektantem z siedzibą w Helsinkach. Specjalizuje się w architekturze, architekturze wnętrz, projektowaniu mebli i sztuce. Posiada tytuł magistra architektury Uniwersytetu Technicznego w Helsinkach oraz tytuł magistra architektury wnętrz Uniwersytetu Sztuki i Projektowania.

<http://www.kaivanderpuij.com/>

Chida Yasuhiro /1977/ is a Japanese artist. Majored in Architecture at Musashino Art University. Creates immersive art installations on the themes of "the consciousness of space" and "the transformation of somatic sensation," which are based on his experiences from such activities as high-altitude mountain climbing, ice climbing and caving.

Chida Yasuhiro japoński artysta. Ukończył Architekturę na Uniwersytecie Sztuki Musashino. Tworzy wciągające instalacje artystyczne na tematy "świadomości przestrzeni" i "transformacji doznań somatycznych", które opierają się na doświadczeniach z takich ekstremalnych działań jak wspinaczka górską na dużych wysokościach oraz lodowcowa czy penetracja jaskiń.

<http://chidayasuhiro.com/>

Obaj artyści ukończyli ARCHITEKTURĘ

Obaj artyści wykorzystują przestrzeń i światło, bazując na ludzkiej percepcji. W swojej twórczości skupiają się na wyrażeniu emocji poprzez to jak odbierana jest sztuka przez widza. Aranżują przestrzeń, by poprzez kontemplację nasza percepcja sama wykreowała ostateczny obraz z wykorzystaniem indywidualnej interpretacji i osobistej wrażliwości. Namawiają nas do osobistego doświadczenia.

fot. źródło: <http://chidayasuhiro.com/biography/>

O podobieństwach w sztuce.

na początek **Kai van der Puij**

i jego projekt na pomnik

competition for Winter War Memorial in Helsinki Finland / the 3rd prize /
konkurs na Pomnik Zimowej Wojny w Helsinkach w Finlandii / 3 miejsce /

zaprojektowany z przyjacielem Timo Ripatti

<https://vimeo.com/82199231>

Ja dostrzegam tu podobieństwo do prac Kitty Kraus
„mirror lamps” z 2007 roku /Kitty Kraus was born in 1976 in Heidelberg, West Germany/

<https://frieze.com/sites/default/files/editorial/articles/kkinstallationsansicht1.png>

a także do prac amerykańskiego artysty Chris Fraser
/Chris Fraser is an artist and educator living and working in Oakland, California/
ale o nim wspomnę później przy okazji innego projektu drugiego artysty Yasuhiro Chida.

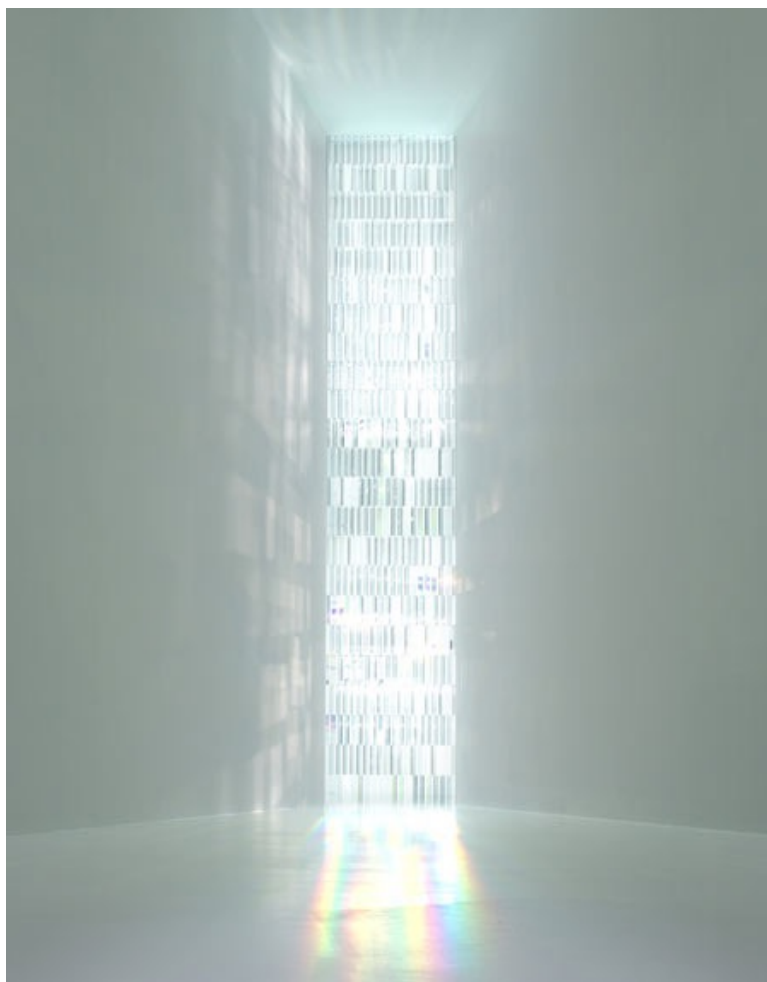
a teraz chciałbym pokazać jak ten efekt załamania światła został wykorzystany przez Tokujin Yoshioka przy projektowaniu nowego opakowania Dom Pérignon.

<https://www.youtube.com/watch?v=ElkhWTHEQLs>

Tokujin Yoshioka podobnie jak Kitty Kraus tworzy swego rodzaju projekcje

Kitty Kraus | Untitled, 2011

Tokujin Yoshioka | Rainbow Church, 2010

Tokujin Yoshioka /1967/ is a Japanese designer and artist

TOKUJIN YOSHIOKA _ SPECTRUM

<https://vimeo.com/317213080>

Tokujin Yoshioka's Rainbow Church – The liberation of light
/Exhibition video, MUSEUM. Beyondmuseum, Seoul, 2010/

https://www.youtube.com/watch?v=KM7WQfABxAQ&feature=emb_logo

Full.ver <https://www.youtube.com/watch?v=LNkpCbmeByg>

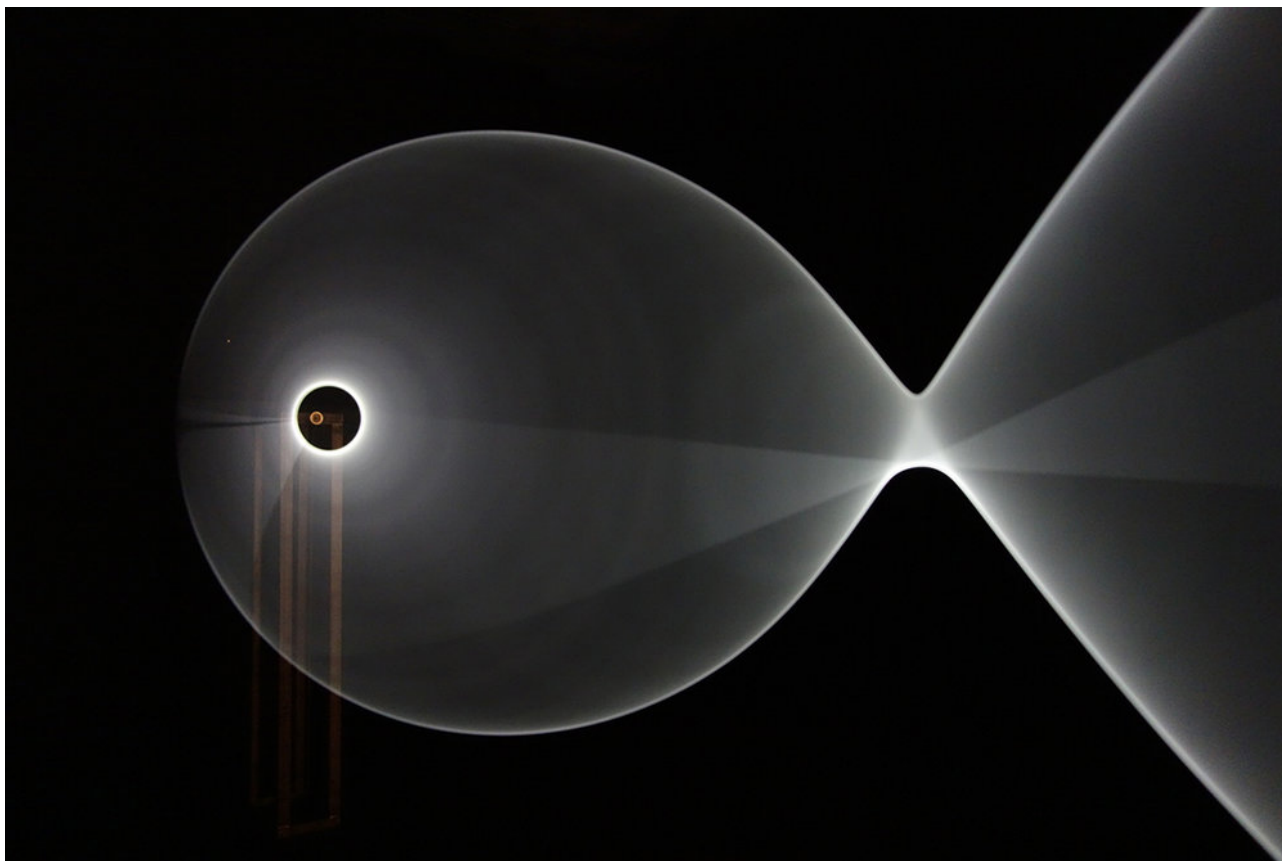
/jako ciekawostka w dobie korona-wirusowych osobistych osłon - <https://vimeo.com/407448198/>

powróćmy jednak do naszych bohaterów

Kai van der Puij i moja jego ulubiona realizacja, którą po raz pierwszy widziałem na Festiwalu EVI LICHTUNGEN w 2018 w niemieckim mieście Hildesheim <https://evilichtungen.de/archiv/>

Kai van der Puij I 1-11,5 HZ
<https://vimeo.com/284365816>

polecam także obejrzeć tę samą realizację z innej perspektywy
<https://vimeo.com/150661352>

fot. źródło: Finnish Cultural Institute in New York — Kai van der Puij I 1-11,5 HZ

dzieło van der Puij'a o częstotliwości 11,5 Hz jest studium kształtów i hipnotycznych powidoków powstałych w wyniku obracania podświetlanej „skakanki” z włókna światłowodowego napędzanej silnikiem elektrycznym. Jest to jedna z 5 prac przygotowanych w duecie z wspomnianym już Timo Ripatti w 2015 roku dla festiwalu światła Lux Helsinki - tytuł wystawy „299 792 458 m/s”.
<https://vimeo.com/125545649>

W grudniu 2018 po raz kolejny spotkałem się z Kaiem van der Puij - tym razem w Rzymie podczas RGB Light Experience - Roma Global Brightness. Tam też poznaliśmy Yasuhira Chida, który w tym samym czasie pokazywał swoje instalacje w Rzymie i na Amsterdam Light Festival. Gdy spoglądam na rok 2018 to widzę, że był to bardzo intensywny czas; także i u mnie. Nie tylko ze względu na urodziny najmłodszego syna Józefa, ale także na obronę mojej pracy doktorskiej i ilość wystawianych w tym roku moich artystycznych realizacji.

Chida Yasuhiro | Aftereal, 2018 Amsterdam Light Festival

<https://vimeo.com/304124180>

fot. źródło: [https://amsterdamlightfestival.com/storage/artworks/December2018/Amsterdam%20Light%20Festival%202018%20-%20Copyright%20Janus%20van%20den%20Eijnden%20\(18\)-HEADERS2017.jpg](https://amsterdamlightfestival.com/storage/artworks/December2018/Amsterdam%20Light%20Festival%202018%20-%20Copyright%20Janus%20van%20den%20Eijnden%20(18)-HEADERS2017.jpg)

Yasuhiro często tworzy duże instalacje w naturalnym otoczeniu, które woli budować samemu, używając prostych materiałów. Instalacja „Aftereal” składa się z elastycznych przewodów, które świecą w ciemności światłem UV, poruszając się w górę i w dół za pomocą małych silników. Obraz falowych ruchów wykonywanych przez druty utrzymuje się w mózgu tworząc powidok i wygląda, jakbyśmy patrzyli na rozległy pejzaż ułożony z linii.

Podobne zasadę działania i „wytwarzania” obrazu mieliśmy przy pracy Kaia van der Puij I 1-11,5 HZ.

Obaj artyści bazują na psychologiczno-fizycznych założeniach o tym, że rzeczywistość, której doświadczamy, jest iluzją tworzoną przez osobnicze oczy i mózgi.

Inny wariant powyższego działania to instalacja „Retina pillar” z 2018 roku
<https://vimeo.com/300122679>

Jak widać, artyści z różnych stron świata w tym samym czasie tworzą podobne realizacje.

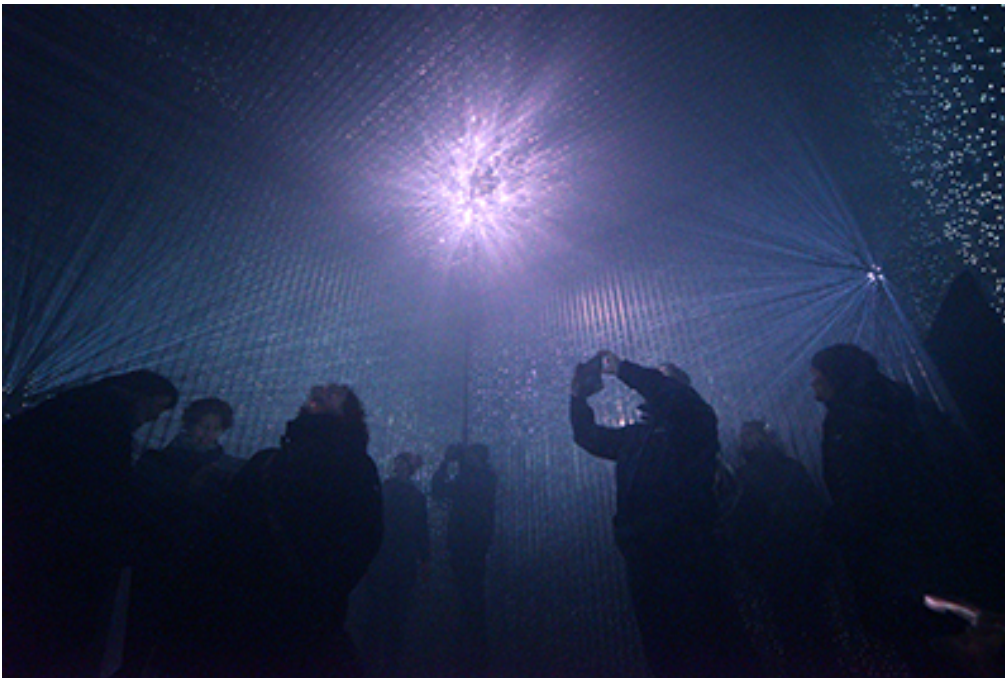
Tak jest również z pracą jaką Yasuhiro Chida pokazywał w Amsterdamie w roku 2017 - „Brocken”

<http://www.chidayasuhiro.com/Brocken%206.html>

Teraz chciałbym nawiązać do wspomnianego na samym początku artysty - Chrisa Fraser:

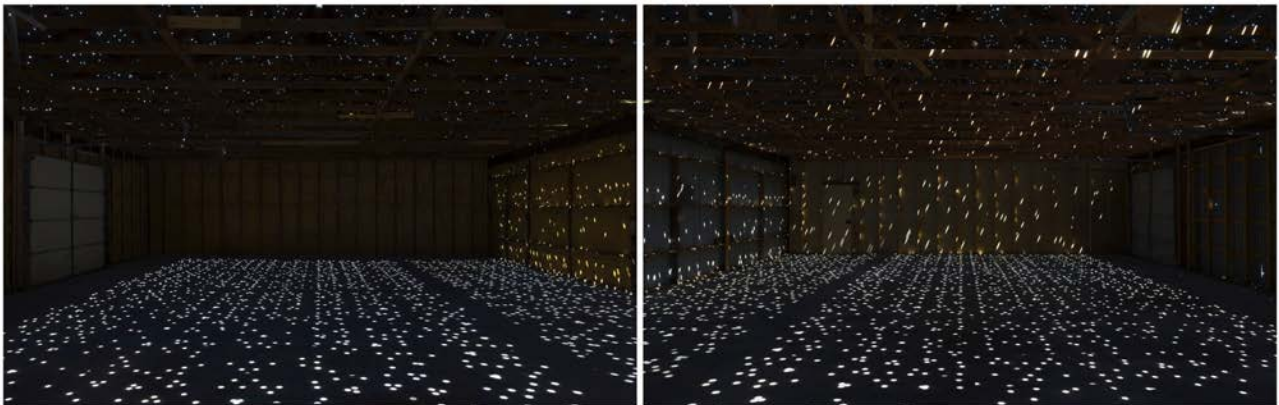
przyjrzyjmy się jego realizacji z 2019 zatytułowanej „Asterisms” i zestawmy ją z „Brocken” Chidy

Yasuhiro Chida | Brocken 6 A, 2017 Amsterdam Light Festival

<https://vimeo.com/255701211>

Chris Fraser | Asterisms, 2019 Tinworks Art, Bozeman, Montana

<http://www.chrisfraserstudio.com/asterisms>

Yasuhiro Chida | Retina Pillar w opisie czytamy:

„Different sites and materials were selected for each work in the series — light gauge steel and reflections from water surfaces for Brocken 6, illumination from night scenery for Brocken Y, and sheets made from aluminium foil and the wind for Brocken 1, for instance — producing a variety of spatial experiences. Walking around in the interior, it appears as if light is following the viewer. The title for this work comes from the German “Brocken,” an optical phenomenon that is observed in the mountains. These works glitter in the sunlight, flicker with points of light in the rain, take on a

red hue at dusk, and take in the soft light of the moon through the holes by night. The sense of gloom created by these works makes the value of darkness and minute changes in the light all the more conspicuous.”

„Do każdej pracy z tej serii wybrano różne miejsca i materiały - stal światłoczuła i odbicia od powierzchni wody dla Brocken 6, oświetlenie od nocnej scenarii dla Brocken Y oraz blachy z folii aluminiowej i wiatru dla Brocken 1 - dające różnorodne doświadczenia przestrzenne. Spacerując po wnętrzu, można odnieść wrażenie, że światło podąża za widzem. Tytuł tej pracy pochodzi od niemieckiego "Brocken", zjawiska optycznego obserwowanego w górach. Prace te mienią się światłem słonecznym, migoczą punktami świetlnymi w deszczu, o zmierzchu nabierają czerwonego odcienia, a nocą przyjmują miękkie światło księżyca przez dziury. Zmysł mroku stworzony przez te prace tym bardziej uwydatnia wartość ciemności i drobnych zmian w świetle.”

Chris Fraser | Asterisms w opisie czytamy:

„Inspired by the Renaissance practice of installing solar observatories within cathedrals, I drilled 10,000 small holes into the roof of an abandoned warehouse. Through each hole, an image of the sun is projected. As the sun arcs across the sky, this constellation of images moves through the space – in the rafters, across the walls, along the floor, and over visitors. Their transit calls attention to a time marked not by numbers but an experience of place.”

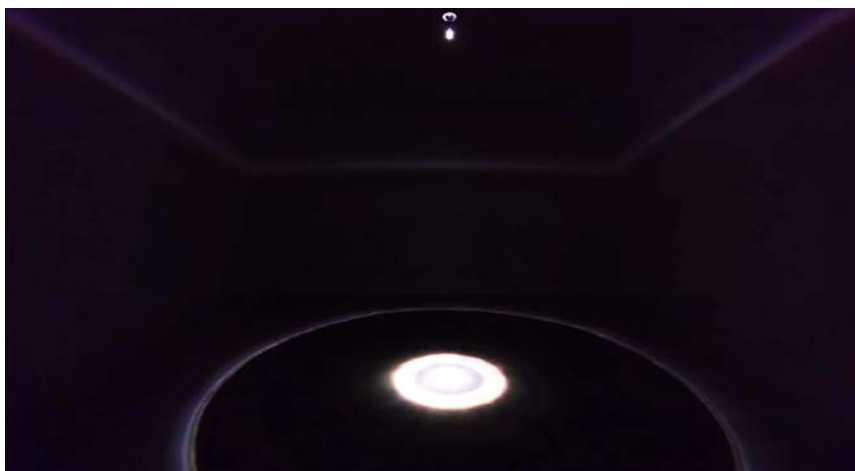
„Zainspirowany renesansową praktyką instalowania obserwatoriów słonecznych w katedrach, wywierciłem 10.000 małych otworów w dachu opuszczonego magazynu. Przez każdy otwór wyświetlany jest obraz słońca. Gdy słońce łukuje się na niebie, ta konstelacja obrazów przemieszcza się w przestrzeni - w krokwiach, przez ściany, wzdłuż podłogi i nad zwiedzającymi. Ich przejazd zwraca uwagę na czas oznaczony nie liczbami, ale doświadczeniem miejsca.”

zachęcam do przejrzania także tego zbioru prac Chrisa Fraser:

<https://trendland.com/chris-frasers-light-installations/>

nie jest to porównanie, ale moim zadaniem dopełnienie obecnego „zwiedzania” prac Kaia van der Puij & Yasuhiro Chidy.

Zanim przejdę do głównej pracy, jaka zainspirowała mnie do tematu tego wykładu, chciałbym pokazać państwu realizację bardzo prostą, opartą na tradycyjnej japońskiej koncepcji estetycznej, zatytułowaną „0.04” jaką Yasuhiro pokazywał na wspomnianym RGB 2018. Jest to instalacja bardzo hipnotyczna, zarówno w sferze wizualnej, jak i dźwiękowej.

<https://vimeo.com/251321546>

„The idea of this work is based on “Shishi-odoshi”, a device made of bamboo which is located in the typical Japanese gardens, that tilts while water fills and emits a sound when this hits the stone on the ground.

The sound from the bamboo cane, originally used to scare animals, It is reworked by the artist who transforms it and converts it into light.

Finding beauty in the simple things is a Japanese aesthetic concept. Leaving inspired by the concept of "MA" - translated as "space" by the Japanese, but also as the interval that elapses between two structural parts - the artist reflects on the surface tension of water and the force of gravity.

This small installation puts the emphasis on elegance of a drop of water and its volume, from which the work is named.”

„Idea tej pracy oparta jest na "Shishi-odoshi", urządzeniu wykonanym z bambusa, które znajduje się w typowych japońskich ogrodach, które przechyla się, podczas gdy woda wypełnia i wydaje dźwięk, gdy ten uderza w kamień na ziemi.

Dźwięk z trzciny bambusowej, pierwotnie używany do straszenia zwierząt, Jest on przepracowany przez artystę, który przekształca go i przekształca go w światło.

Znalezienie piękna w prostych rzeczach to japońska koncepcja estetyczna. Odchodząc od inspiracji koncepcją "MA" - tłumaczoną przez Japończyków jako "przestrzeń", ale także jako interwał, który upływa pomiędzy dwoma częściami konstrukcyjnymi - artysta zastanawia się nad napięciem powierzchniowym wody i siłą grawitacji.

Ta niewielka instalacja kładzie nacisk na elegancję kropli wody i jej objętości, od której dzieło nosi nazwę.”

Myrkviðr - Space Art Tanegashima

*Myrkviðr - <https://en.wikipedia.org/wiki/Myrkviðr>

<https://vimeo.com/230940034>

w opisie pracy możemy przeczytać:

“Space is the most curious thing for me. Light is one of the purest material what makes possible to perceive a space that we can't touch and invisible. And it is the only material which does not include any story. Light is the root of beauty. Natural phenomena or substances that we feel beautiful, many of them are concerned with light.”

"Przestrzeń to dla mnie najciekawsza rzecz. Światło jest jednym z najczystszych materiałów, który umożliwia postrzeganie przestrzeni, której nie możemy dotknąć i która jest niewidoczna. I jest to jedyny materiał, który nie zawiera żadnej historii. Światło jest korzeniem piękna. Naturalne zjawiska lub substancje, które uważamy za piękne, wiele z nich dotyczy światła."

w 2019 roku Yasuhiro Chida był jednym z trzech finalistów i otrzymał nagrodę publiczności na International Light Art Award 2019 (Unna, Niemcy)
<https://www.ilaa.eu/en/the-finalists>

W ostatnich 2 latach jego nazwisko przewija się na wielu festiwalach. Eksploruje on peryferie sztuki, za co został dostrzeżony i zaproszony do współpracy z Narodowym Obserwatorium Astronomicznym Japonii JAXA (Japońska Agencja Badań Kosmicznych). Obecnie planuje swój życiowy projekt artystyczny: Kalama Park. <http://chidayasuhiro.com/2019/12/05/kalama-park-project/>

* Tanegashima, jest japońską odpowiedzią na Przylądek Canaveral. Na wyspie znajduje się Centrum Kosmiczne JAXA i związane z nim kompleksy raketowe, z których wystrzeliwane są japońskie satelity i rakiety.

Na Koniec Myrkviðr Making Of © Yasuhiro Chida

<https://vimeo.com/400942035>

zrealizowany podczas powstawania realizacji dla Festiwal Luminale 2020 - Frankfurt, Niemcy

<https://www.luminale.de/startseite/>

#luminaledigital

„Due to the SARS-COV-2 virus, Luminale 2020 unfortunately had to be canceled shortly before the opening. The projects were already set up - with a lot of effort, love and dedication from all sides. Luckily, many of the participating artists had already documented their works during mounting or final rehearsals. #luminaledigital collects these pictures and videos and thus offers a virtual view behind the scenes – here on our start page and more in detail on the individual project pages.”

„Z powodu wirusa SARS-COV-2, Luminale 2020 musiało niestety zostać odwołane na krótko przed otwarciem. Projekty zostały już przygotowane - z dużym wysiłkiem, miłością i poświęceniem ze wszystkich stron. Na szczęście wielu z uczestniczących w projekcie artystów dokumentowało już swoje prace podczas montażu lub prób finałowych. #luminaledigital gromadzi te zdjęcia i filmy wideo i w ten sposób oferuje wirtualny widok za kulisami - tutaj na naszej stronie startowej i bardziej szczegółowo na poszczególnych stronach projektów.”

dla poszerzenia:

autorski wybór Yasuhiro Chida - prace zrealizowane i wystawiane na przełomie 2018 i 2019 roku

<https://vimeo.com/343608638>

niewątpliwie źródłem artystycznych poszukiwań obu artystów jest James Turrell - uważany za ojca Light Art

https://www.youtube.com/watch?list=UUSZujkLtAKbTCieGdpDP5Q&v=vyhwhdi_j-Q

<https://www.youtube.com/watch?v=udlzm3Ea3RE>

dziękuję za uwagę i do zobaczenia

Robert Sochacki:

wrażliwa obserwacja codzienności zawsze prowadziła mnie i moją sztukę do przestrzeni publicznej. To tu, na styku miasta, obrazu, artysty i widza powstaje aktywna przestrzeń interpretacyjna, zarazem otwarta i dopełniająca dzieło.

Urodzony w Gdańsku, jak wspomina: w słoneczny czerwcowy dzień 1971 roku, gdzie obecnie mieszka i pracuje na Wydziale Malarstwa gdańskiej ASP. Od prawie 25 lat pracuje twórczo w różnych przestrzeniach artystycznych: od scenografii w teatrze, poprzez VJ'ing, performance i wielkoformatowe projekcje zewnętrzne, aż po interaktywne instalacje świetlne. Podczas studiów doktoranckich zaczął badać wzajemne relacje i przenikanie się płaszczyzn pomiędzy światłem, widzem a przestrzenią. Tym, na co kładzie nacisk w swoich artystycznych poszukiwaniach, jest pozostawanie w dialogu z odbiorcą sztuki. Swoją wiedzę i doświadczenia przekazuje w warsztaty dydaktyczne prowadzone w różnych ośrodkach akademickich w Polsce, Europie i Afryce oraz w pracowniach: 332 Wydziału Malarstwa gdańskiej ASP i w 313 Katedry Scenografii wrocławskiej ASP im. E. Gepperta.

Jako artysta jest w ciągłym ruchu pomiędzy międzynarodowymi festiwalami light art, wystawami indywidualnymi oraz swoimi projektami kuratorskimi. W 2018 był pomysłodawcą i głównym koordynatorem Międzynarodowej Konferencji z Warsztatami dla Studentów w Przestrzeni Publicznej „Light as a Creative Tool” w Gdańsku. Kolejna edycja tej konferencji >LAACT 2.0< jaka miała w tym roku odbyć się w maju we Wrocławiu w kooperacji z tamtejszym ASP nie odbyła się z wiadomych względów.